

Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard Uitkomsten controle en overige informatie 2014

Rapportage aan de Verenigde Vergadering

EY

Building a better
working world

Ernst & Young Accountants LLP
Cross Towers, Antonio Vivaldistraat 150
1083 HP Amsterdam, Netherlands
Postbus 7883
1008 AB Amsterdam, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
Fax: +31 88 407 10 05
ey.com

Verenigde Vergadering van
Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard
Postbus 4059
3006 AB ROTTERDAM

Den Haag, xx mei 2015

Uitkomsten controle en overige informatie 2014

Geachte leden van de verenigde vergadering,

Het doet ons genoegen u verslag uit te brengen omtrent de uitkomsten van onze accountantscontrole van de jaarrekening van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard. Wij willen u over de volgende onderwerpen informeren:

- ▶ uitkomsten jaarrekeningcontrole;
- ▶ kwaliteit beheersorganisatie;
- ▶ rechtmatigheidsbeheer;
- ▶ wensen en aandachtspunten;

Wij hebben de kernpunten van ons verslag opgenomen in het hoofdstuk Kernpunten uit onze rapportage'.

Onze controle is gericht op het vormen van een oordeel omtrent de jaarrekening over 2014. Bij de uitvoering van onze controle ondervinden wij de volledige medewerking en ondersteuning van de medewerkers van

het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard.

De mogelijkheid om een open en eerlijke dialoog met u als lid van de verenigde vergadering te voeren, vormt een essentieel onderdeel van het controleproces, evenals van de algehele corporate governance. Wij waarderen deze mogelijkheid om de inzichten die uit onze controle voortkomen met u te kunnen delen.

Een afschrift van dit verslag zullen wij toezenden aan het college van Dijkgraaf en Hoogheemraden van Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard.

Ernst & Young Accountants LLP is een limited liability partnership opgericht naar het recht van Engeland en Wales en geregistreerd bij Companies House onder registratienummer OC335594. In relatie tot Ernst & Young Accountants LLP wordt de term partner gebruikt voor een (vertegenwoordiger van een) vennoot van Ernst & Young Accountants LLP. Ernst & Young Accountants LLP is statutair gevestigd te Lambeth Palace Road 1, London SE1 7EU, Verenigd Koninkrijk, heeft haar hoofdvestiging aan Boompjes 258, 3011 XZ Rotterdam, Nederland en is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel Rotterdam onder nummer 24432944. Op onze werkzaamheden zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen.

Wij stellen het op prijs een en ander persoonlijk toe te lichten of eventuele vragen omtrent deze of andere met de controle verband houdende zaken te beantwoorden.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

B. Minks RA

Inhoudsopgave

Kernpunten uit onze rapportage	5	Bijlagen
Uitkomsten jaarrekeningcontrole	8	1 Onafhankelijkheid en controleproces
Kwaliteit beheersorganisatie	19	2 Overzicht controleverschillen
Rechtmatigheidsbeheer	23	Totaal aantal pagina's in dit rapport: 35
Wensen en aandachtspunten	27	

Kernpunten

Kernpunten uit onze rapportage

De kernpunten uit onze rapportage kunnen als volgt worden samengevat

Uitkomsten jaarrekeningcontrole	Conclusie van onze controle	Na onze controle resteren geen ongecorrigeerde controleverschillen of materiële herrubriceringen voor de getrouwheid en de rechtmatigheid voor de jaarrekening 2014. Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken bij de jaarrekening 2014. Dit betekent dat het jaarverslag en de jaarrekening 2014 zijn ingericht in overeenstemming met het BBVW en de in de programmarekening opgenomen balans en toelichting en rekening van baten en lasten een getrouwe weergave zijn van de financiële positie en baten en lasten van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard.
	De jaarrekening is rechtmatig	Wij zijn voornemens om bij de jaarrekening van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard een goedkeurende verklaring af te geven met betrekking tot de rechtmatigheid. Dit betekent dat de baten en lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2014 in overeenstemming zijn met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van het Hoogheemraadschap en de 'Beleidsregels toepassing WNT'.
	Controleverschillen	Na onze controle resteren er geen controleverschillen voor de getrouwheid en de rechtmatigheid, welke het rapporteringsbedrag van € 100.000 overschrijden.

Kernpunten uit onze rapportage

De kernpunten uit onze rapportage kunnen als volgt worden samengevat

Uitkomsten jaarrekeningcontrole	Financiële positie	Uit de paragraaf incidentele baten en lasten blijkt dat per saldo geen sprake is van bijzondere posten. De solvabiliteit van uw Hoogheemraadschap is ten opzichte van vorig jaar gedaald van 19% naar 16%. Deze daling wordt in belangrijke mate verklaard door het negatieve exploitatiesaldo over 2014 van € 3,8 miljoen.
	Rechtmatigheid	Op programmaniveau en voor de mutaties in de bestemmingsreserves is in 2014 geen sprake van overschrijdingen. Voor een beperkt aantal investeringskredieten zijn wel overschrijdingen ontstaan, deze vallen echter binnen de marge van 10% van het investeringskredieten en worden in lijn met de financiële verordening door middel van vaststelling van de jaarrekening 2014 door de verenigde vergadering goedgekeurd. Dit is toereikend toegelicht in de jaarrekening 2014. Vooruitlopend hierop zijn wij hiervan reeds uitgegaan bij het vormen van ons oordeel over de (begrotings)rechtmatigheid.
Kwaliteit beheersorganisatie	Interne beheersmaatregelen	Op grond van onze controle naar de opzet, het bestaan en de werking van de administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) stellen wij vast of het hoogheemraadschap 'in control' is, voor die processen die voor de programmaverantwoording van belang zijn. Uit onze (interim)controle 2014 is naar voren gekomen dat de interne beheersing in de lijnorganisatie op het vereiste niveau is. De interne borging van de naleving van de aanbestedingsrichtlijnen is nog wel een belangrijk aandachtspunt. Ook stelden wij vast dat de verbijzonderde interne controlefunctie van goede kwaliteit is.
Bestuurlijke aandachtspunten	Onze visie op 2015	Onze controle zal naar verwachting resulteren in een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening 2014. Naast onze certificerende functie hebben wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard het afgelopen jaar over diverse onderwerpen geïnformeerd. Voor het komende jaar vinden wij het, gelet op het voorgaande, belangrijk dat het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard prioriteit geeft aan de volgende onderwerpen: ▶ Naleving Europese aanbestedingsrichtlijnen ▶ Kwaliteit uitvoering verbijzonderde interne controle; ▶ Implementatie nieuw financieel pakket per 1 januari 2016. ▶ Tijdige actualisering ramingen grensoverschrijdend afvalwater Voor nadere details verwijzen wij naar de paragraaf uitkomsten jaarrekeningcontrole van dit verslag.

Uitkomsten
jaarrekeningcontrole

Conclusie van de controle

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Controleverklaring

Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard over het boekjaar geëindigd op 31 december 2014 te verstrekken. In deze verklaring bevestigen wij dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2014 als van de activa en passiva per 31 december 2014 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording waterschappen.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2014 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van het Hoogheemraadschap.

De jaarrekening en het jaarverslag dienen te worden opgemaakt in overeenstemming met het BBVW. Wij hebben vastgesteld dat de jaarrekening 2014 van uw Hoogheemraadschap geen materiële afwijkingen vertoont ten opzichte van de voorschriften van het BBVW.

Daarnaast is door ons nagegaan of het jaarverslag de minimale wettelijk voorgeschreven informatie bevat en of de inhoud van dit verslag geen tegenstrijdigheden bevat met de door ons gecontroleerde jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat de inhoud van het jaarverslag niet strijdig is met de jaarrekening.

Wij zijn er bij ons oordeel van uitgegaan dat de verenigde vergadering de nu overlegde jaarrekening ongewijzigd vaststelt. Indien er nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve vorm van de jaarrekening dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.

Onze analyse van het resultaat 2014

Nadelig resultaat nader besproken

Het saldo van baten en lasten (na bestemming) over het jaar 2014 bedraagt € 3.806.000,- nadelig ten opzichte van een begroot saldo van € 6.304.000,- nadelig.

Het resultaat over 2014 ten opzichte van de gewijzigde begroting kan als volgt worden weergegeven:

Bedragen x € 1.000	Gewijzigde begroting	Rekening 2014	Afwijking
	€	€	€
Totale lasten	87.203	84.790	2.413
Totale baten	80.899	80.984	85
Resultaat vóór bestemming	(6.304)	(3.806)	2.498
Mutaties in reserve	0	0	0
Resultaat na bestemming	(6.304)	(3.806)	2.498

De verschillen tussen de realisatie en begroting zijn nader toegelicht in de jaarrekening op het niveau van de kostensoorten.

Uw begrotingsbeheer op orde

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen wij of het budgetrecht van de verenigde vergadering is gerespecteerd. Voor een juiste oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door de verenigde vergadering geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door hogere opbrengsten. In de jaarrekening 2014 is een samenvatting gegeven van de overschrijdingen van de lasten op de begroting na wijzigingen. Uit deze analyse zijn geen onrechtmatigheden naar voren gekomen.

Wij hebben bij onze controle geen afwijkingen en of bijzonderheden geconstateerd ten opzichte van de opgenomen analyse. Voor een uitgebreide analyse verwijzen wij naar het jaarverslag en de daarin opgenomen toelichting op het financieel resultaat per programma.

Kwaliteit van het resultaat

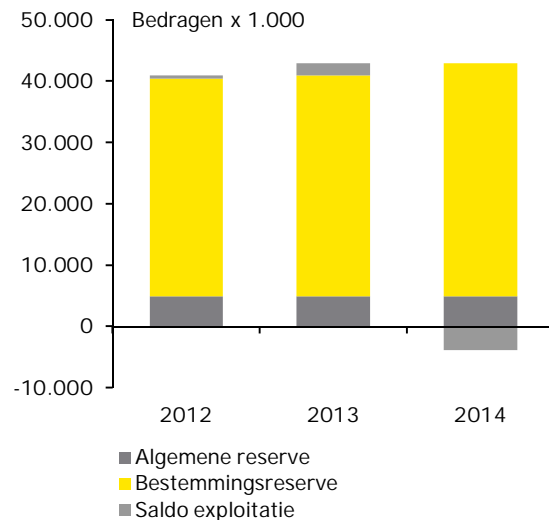
Het hogere resultaat voor bestemming dan begroot van € 2,5 miljoen wordt verklaard door € 0,9 miljoen aan lagere lasten dan begroot en € 1,6 miljoen aan hogere baten dan begroot. De lagere lasten dan begroot van € 0,9 miljoen worden voornamelijk verklaard door € 590.000 aan lagere kosten voor het grensoverschrijdend afvalwater zoals is gebleken uit de actualisering van de balanssaldi bij de totstandkoming van de jaarrekening 2014. De hogere werkelijke baten dan begroot van € 1,6 miljoen worden hoofdzakelijk verklaard door hogere incidentele bijdrage van Rijkswaterstaat en de provincie Zuid-Holland van in totaal € 1,1 miljoen.

Onze analyse van de financiële positie

Analyse van de financiële positie

Eigen vermogen neemt af

Het eigen vermogen, inclusief het resultaat na bestemming, bedraagt per jaareinde 2014 volgens de jaarrekening € 39 miljoen en heeft zich vanaf 2012 als volgt ontwikkeld:

Van de totale reserves ter hoogte van € 39 miljoen is € 5 miljoen opgenomen als vaste algemene reserve.

In lijn met het voorgaande heeft naast de resultaatbestemming van voorgaand jaar geen wijziging plaatsgevonden in het eigen vermogen. Hierdoor komt het resultaat voor bestemming van € 3.806.000 nadelig overeen met het resultaat na bestemming.

Solvabiliteit

De totale vermogenspositie wordt onder andere tot uitdrukking gebracht door middel van het solvabiliteitspercentage. Dit percentage wordt bepaald door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Het huidige solvabiliteitspercentage voor uw waterschap bedraagt per 31 december 2014 15,7% (2013: 18,6%).

Onze analyse van de financiële positie

Financiering

In 2014 heeft u drie nieuwe langlopende leningen afgesloten voor een totaalbedrag van € 40 miljoen aan. Deze leningen hebben een looptijd van 25 jaar met een gemiddeld rentepercentage van 2,3%. Wij constateren dat het gemiddelde rentepercentage door deze nieuwe leningen afneemt. Deze lening is aangetrokken om investeringen in de vaste activa te kunnen financieren. Verder is uw Hoogheemraadschap binnen de wettelijke grenzen voor de kasgeldlimiet en de renterisiconorm gebleven. Voor een nadere beschouwing ten aanzien van uw financieringspositie verwijzen wij u naar de paragraaf *Financiering* van de jaarrekening 2014.

Vanaf 2014 dient in de toelichting op de balans ten aanzien van schatkistbankieren het volgende te worden vermeld:

- ▶ Het drempelbedrag voor het begrotingsjaar waarover verantwoording afgelegd wordt.
- ▶ Voor ieder kwartaal van het jaar dient het bedrag aan middelen toegelicht te worden dat "buiten de schatkist" is gehouden.

Wij hebben vastgesteld dat bovenstaande adequaat is toegelicht in de jaarrekening.

Het Hoogheemraadschap heeft de kasgeldlimiet op de vereiste peildata per kwartaal in 2014 niet overschreden.

Risicobeheersing

In het jaarverslag is onder andere de paragraaf *Weerstandsvormogen* opgenomen, welke informatie bevat over de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid dat hieromtrent gedurende 2014 is gevoerd.

In de paragraaf weerstandsvormogen is vermeld dat op basis van de onderkende risico's gerelateerd aan verbonden partijen en overige risico's geen specifiek geoormerkt weerstandsvormogen wordt aangehouden. Verder is toegelicht dat vanwege de mogelijkheid voor het hoogheemraadschap om relatief eenvoudig middelen aan te trekken, door de onbenutte belastingcapaciteit, heeft HHSK in theorie een onbeperkt beschikbare weerstandscapaciteit. Uit het oogpunt van de benodigde weerstandscapaciteit zijn omvangrijke algemene reserves naast de tariefegalisatiereserves daarom niet noodzakelijk. Wel kan het wenselijk worden geacht om naast de tariefegalisatiereserves nog enige algemene reserves aan te houden waarmee eventuele tegenvallers worden opgevangen. Dit biedt dus extra ruimte om tariefschommelingen te voorkomen. Gelet op de bovenvermelde omstandigheden dient het weerstandsvormogen van het hoogheemraadschap als voldoende te worden bestempeld en is er geen aanleiding de huidige bodemreserves te vergroten/verhogen.

Onze analyse van de gehanteerde grondslagen

Aanvaardbaarheid van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Naar onze mening zijn de door het college van D&H gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. Dit geldt tevens voor het tijdstip waarop die transacties hebben plaatsgevonden, de periode waarin zij zijn verantwoord en de desbetreffende toelichtingen in de jaarrekening.

Schattingswijzigingen en stelselwijziging

In de jaarrekening 2014 is geen sprake van schattingswijzigingen of stelselwijzigingen.

Materiële alternatieve verwerkingswijzen

Gedurende het boekjaar 2014 hebben wij geen materiële alternatieve verwerkingswijzen op de onderstaande gebieden met het college van D&H besproken.

Onze analyse van uw belangrijkste schattingen

Schattingsprocessen binnen de jaarrekening

Het college van dijkgraaf en hoogheemraden is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Als accountant van de verenigde vergadering beoordelen wij deze door het college gemaakte schattingen. Wel hebben wij een beschouwing ten aanzien van de belangrijkste schattingen opgenomen.

Kwaliteit schattingen is laag

Kwaliteit schattingen is gemiddeld

Kwaliteit schattingen is hoog

Belangrijke schattingen	Beoordeling 2014	Beoordeling 2013	Toelichting
Waardering grond en gebouwen inclusief afschrijvingen			Geen bijzonderheden geconstateerd.
Waardering van uw deelnemingen en langlopende schulden			Geen bijzonderheden geconstateerd.
Te betalen vervuilingseenheden grensoverschrijdend afvalwater			Het Hoogheemraadschap heeft de verplichting ultimo 2014 niet volledig ingeschat op basis van alle voorliggende informatie.
Beoordeling toereikendheid van uw voorzieningen			De voorziening Aquon is vrij gevallen en verder dient het beheerplan van de voorziening baggerwerken in 2015 geactualiseerd te worden.
Beoordeling van de risico's ten aanzien van de niet uit de balans blijvende verplichtingen			Op basis van de verplichtingen administratie en overige contracten is de toelichting in de jaarrekening verantwoord.

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Inleiding

Deze paragraaf geeft een uiteenzetting van de werkzaamheden en bevindingen ten aanzien van de belangrijke aandachtsgebieden in de controle die nog niet eerder in dit verslag zijn toegelicht.

Totstandkoming van de jaarrekening

In lijn met de interne afspraken is de jaarrekening 2014 van het hoogheemraadschap tot standgekomen op basis van de rolverdeling tussen financiën en planning en control. Bij aanvang van onze controle waren niet alle vooraf afgesproken stukken aanwezig. Verder heeft de afwikkeling van de vragen die wij naar aanleiding van onze controle hebben gesteld, relatief veel tijd gekost en zijn uit onze controle diverse controleverschillen naar voren gekomen. Als gevolg hiervan hebben wij onze controle niet efficiënt uit kunnen voeren. Wij adviseren het hoogheemraadschap om de onderling taakverdeling nader te beoordelen waarbij het van belang is de aangeleverde stukken intern worden getoetst om de benodigde kwaliteit hiervan te waarborgen.

Naleving verslaggevingsvereisten

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij beoordeeld of de jaarrekening voldoet aan de verslaggevingsvereisten zoals opgenomen in het Waterschapsbesluit. Met het verwerken van de aanpassingen naar aanleiding van onze controle voldoet de jaarrekening 2014 aan de verslaggevingsvereisten.

Vordering Witteveen & Bos

In de jaarrekening van het Hoogheemraadschap is een vordering opgenomen van € 696.000 op Witteveen & Bos.

Deze vordering stamt uit 2013 en heeft betrekking op het project Verdoold. Het Hoogheemraadschap heeft Witteveen & Bos vanaf mei 2010 ingehuurd om het gehele project Verdoold te begeleiden. Het hoogheemraadschap heeft Witteveen & Bos ingebrekegesteld vanwege ontstane schade als gevolg van een discrepantie tussen het bestek en de Nota van Inlichtingen. Witteveen & Bos betwist deze ingebrekestelling en is niet voornemens om het geclaimde schadebedrag van € 696.000 te vergoeden.

Het Hoogheemraadschap zal op korte termijn een rechtszaak starten om de vordering te innen. Het Hoogheemraadschap is van mening dat de vordering volledig inbaar is en heeft derhalve geen voorziening voor oninbaarheid verantwoord. Dit risico is nader vermeld in de paragraaf weerstandsvermogen in het jaarverslag.

Grensoverschrijdend afvalwater

Op het gebied van grensoverschrijdend afvalwater heeft het hoogheemraadschap nauwe samenwerking met aangrenzende waterschappen. Voor het inzicht in de vervuilingseenheden (VE's) is het hoogheemraadschap mede afhankelijk van de RBG.

In 2014 zijn diverse oude jaren afgewikkeld, waarbij sprake is van materiële correcties als gevolg van verschillen tussen de afgerekende VE aantallen en de geprognosticeerde VE aantallen op basis van de informatievoorziening vanuit RBG. De financiële impact hiervan is verwerkt in de bestuursrapportages in 2014.

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2014 hebben wij geconstateerd dat het hoogheemraadschap niet alle beschikbare informatie heeft gebruikt bij de bepaling van de balanssaldi per 31 december 2014. Op ons verzoek heeft het hoogheemraadschap de meest actuele informatie onderzocht en is tot de conclusie gekomen dat de verantwoorde schuldpositie voor een totaalbedrag van € 590.000 onjuist is verantwoord. Dit voordeel voor het hoogheemraadschap is gecorrigeerd in de jaarrekening. Wij hebben hiervoor een gecorrigeerd controleverschil opgenomen in bijlage 2.

In reactie op het bovenstaande zal het hoogheemraadschap de totstandkoming van de ramingen verder standaardiseren waarbij de meest actuele informatie als uitgangspunt wordt gehanteerd.

Overlopende activa

Uit onze jaarrekeningcontrole 2014 is naar voren gekomen dat voor het project Dijkversterking BAS dat onderdeel uit maakt van het Hoogwaterbeschermingsplan ten onrechte een vordering van € 1.093.000 is verantwoord. Op basis van de financiële verantwoording 2014 is sprake van een nog te betalen bedrag van € 109.000. Dit bedrag is gecorrigeerd in de jaarrekening 2014. Wij hebben hiervoor een gecorrigeerd controleverschil opgenomen in bijlage 2.

Voorzieningen

Voorziening Aquon

In de jaarrekening 2014 is een voorziening opgenomen van € 2,5 miljoen voor de financiële afwikkeling van Aquon. Uw verenigde vergadering heeft op 26 november 2014 besloten om per 1 juli 2016 uit de gemeenschappelijke regeling Aquon treden. Het hoogheemraadschap heeft de financiële impact van deze uittreding berekend op een totaalbedrag van € 2,5 miljoen. Op 26 maart 2015 heeft uw verenigde vergadering besloten om de uittreding terug te draaien met als gevolg dat de voorziening is vrij gevallen. Wij hebben hiervoor een gecorrigeerd controleverschil opgenomen in bijlage 2.

Baggervoorziening

In de jaarrekening 2014 is een voorziening voor baggeren en saneren van waterlopen verantwoord voor een bedrag van € 667.000. Op basis van een detailraming zullen de kosten voor baggeren in 2015 ten opzichte van de primaire begroting bijna verdubbelen tot een totaalbedrag van € 3,46 miljoen. Dit is inclusief een eventuele claim van ca. € 375.000. Rekening houdend met de begrote dotatie aan de voorziening baggeren van € 2,6 miljoen kan ultimo 2015 mogelijk sprake zijn van een tekort van € 0,2 miljoen. Indien noodzakelijk zal in 2015 hiervoor een additionele dotatie plaatsvinden.

Uit het bovenstaande blijkt dat het opstellen van een betrouwbare raming voor de baggerwerkzaamheden een aandachtspunt is. Wij adviseren het Hoogheemraadschap om bij het opstellen van de Nota baggeren 2016-2021 hier rekening mee te houden.

Overlopende passiva

Uit onze jaarrekeningcontrole 2014 is naar voren gekomen dat een nog te betalen bedrag aan restauratiewerkzaamheden voor het project Verdoold ultimo 2014 voor een bedrag van € 54.000 te laag is verantwoord. Dit bedrag is gecorrigeerd in de jaarrekening 2014. Het bedrag is lager dan de rapporteringstolerantie van € 100.000, maar is wel hoger dan ons grensbedrag voor controleverschillen van € 44.000. Wij hebben hiervoor een gecorrigeerd controleverschil opgenomen in bijlage 2.

Europese aanbestedingen

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid van het Hoogheemraadschap maakt geen onderdeel uit van het normenkader. Het niet naleving hiervan leidt tot een formele, maar geen financiële onrechtmatigheid. Het niet naleven van de Europese aanbestedingsrichtlijnen leidt tot een financiële onrechtmatigheid.

In onze interim management letter 2014 d.d. 24 februari 2015 hebben wij gerapporteerd dat de administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) op het gebied van de naleving van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen niet toereikend is. Uw Hoogheemraadschap heeft een inkoopscan uitgevoerd waaruit naar voren is gekomen dat geen sprake is van onrechtmatige aanbestedingen.

Uit onze controle is naar voren gekomen dat door personele wijzigingen de benodigde kennis en ervaring beperkt is om vast te kunnen stellen of de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen zijn nageleefd. Verder zijn budgethouders verantwoordelijk voor de naleving van de aanbestedingsrichtlijnen, waarbij inkoopadviseurs hierbij ondersteunen. Het is van belang dat maatregelen worden genomen om structureel op centraal niveau de naleving van de aanbestedingsrichtlijnen te toetsen. Omdat onrechtmatigheden niet gecorrigeerd kunnen worden is borging vooraf gewenst. Het invoeren van de centrale inkoopfunctie kan hierbij een oplossing zijn.

Risico's ten aanzien van Verbonden partijen

In de paragraaf verbonden partijen geeft het Hoogheemraadschap inzicht in haar verbonden partijen. Het Hoogheemraadschap heeft een analyse opgenomen van de financiële relaties en eventuele financiële risico's. Daar waar noodzakelijk heeft het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard in de paragraaf weerstandsvermogen de risico's gekwantificeerd en gebruikt bij de bepaling van de toereikendheid van de weerstandscapaciteit.

Met het besluit van uw verenigde vergadering om de uittreding uit de GR Aquon terug te draaien is het van belang dat inzicht wordt gegeven in de paragraaf over de maatregelen die de GR neemt om haar activiteiten te herstructureren. In inschatting van de mogelijke financiële impact hiervan voor het Hoogheemraadschap is hierbij van belang. Deze toelichting is naar aanleiding van onze controle toegevoegd.

Wet normering topinkomens

Per 1 januari 2013 is de *Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)* ingevoerd. Op basis van deze wet is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd.

Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt naast de maximering een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de maximale bedragen van topfunctionarissen overschrijden.

In het kader van de jaarrekening 2014 heeft u een analyse uitgevoerd van de topfunctionarissen binnen uw organisatie. Tevens heeft u vastgesteld of er functionarissen zijn die een hogere bezoldiging dan de gestelde maxima kennen. Deze informatie heeft u opgenomen in de toelichting op de jaarrekening. Wij hebben de juistheid en volledigheid van deze toelichting gecontroleerd en hebben vastgesteld dat de toelichting voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

Kwaliteit beheersorganisatie

Kwaliteit beheersorganisatie

Interne beheersmaatregelen

Algemeen

Bij de planning en uitvoering van de controle van de jaarrekening 2014 van het Hoogheemraadschap hebben wij de interne beheersmaatregelen, welke onderdeel uitmaken van de administratieve organisatie van uw Hoogheemraadschap, in onze overwegingen betrokken. Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van interne beheersmaatregelen onderzocht voor zover wij dit in het kader van de jaarrekening noodzakelijk achten en niet met het doel om een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing te geven. Wij steunen voor de door ons onderkende significante processen op uw interne beheersing, hetgeen betekent dat wij minder uitgebreide werkzaamheden per jaareinde behoeven te verrichten.

Wij hebben geen onderzoek naar de effectiviteit van de interne beheersing verricht, anders dan dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole.

Overleg Governance / verenigde vergadering

Wij hebben periodiek overleg met uw rekening commissie, waarbij wij onder andere de invulling van onze controleopdracht hebben besproken.

Positie verbijzonderde interne controle

De interne controlefunctie binnen uw Hoogheemraadschap maakt onderdeel uit van de afdeling Bedrijfsadvies en Ondersteuning en rapporteert haar bevindingen aan de ambtelijke opdrachtgevers, directie en aan de Verenigde Vergadering. De interne onafhankelijkheid wordt gewaarborgd doordat de afdeling Bedrijfsadvies en Ondersteuning direct valt onder de directie en niet verantwoordelijk is voor de operationele processen binnen uw Hoogheemraadschap.

Door middel van uitvoering van de werkzaamheden op basis van het auditjaarplan, de vastlegging van de bevindingen in verslagen en de afstemming van de bevindingen met de afdelingen en de directie wordt de kwaliteit van de uitkomsten vergroot.

Algemene ontwikkelingen ten aanzien van de VIC functie

Bij het gebruikmaken van werkzaamheden van de verbijzonderde interne controle functie is de Nederlandse Standaard 610 Gebruikmaken van de werkzaamheden van interne auditors van toepassing. Deze standaard is in 2013 aangescherpt. De standaard houdt onder meer in dat de accountant de voor zijn relevante, door de verbijzonderde interne controle functie uitgevoerde werkzaamheden evalueert en test om zich ervan te overtuigen, dat de werkzaamheden toereikend zijn voor zijn doelstellingen en om vast te stellen welke eigen werkzaamheden zijn eigen professionals moeten uitvoeren.

De aangescherpte standaard stelt eisen aan de kwaliteit en inrichting van de verbijzonderde interne controle functie. De eisen hebben betrekking op objectiviteit en onafhankelijkheid, deskundigheid en systematische en gedisciplineerde aanpak en dat de VIC geen vervanging van de IC is. Daarnaast is goede communicatie tussen de verbijzonderde interne controlefunctie en de accountant van groot belang.

De accountant kan en mag gebruik (blijven) maken van eerder verrichte interne controles bij het Hoogheemraadschap indien deze voldoen aan de aangescherpte voorwaarden met betrekking tot objectiviteit, deskundigheid en kwaliteit.

Op basis van deze aanscherpte voorschriften hebben wij de keuze gemaakt om niet te steunen op de werkzaamheden van de VIC-functie voor de controle van de jaarrekening 2014. De reden hiervoor is dat in de huidige invulling van de VIC-functie geen gedetailleerde review plaats vindt op de verrichte werkzaamheden en de bevindingen. Wij hebben de vastleggingen van de VIC-werkzaamheden gebruikt om ons zelfstandig een oordeel te vormen over de effectieve werking van de AO/IB.

Externe ontwikkelingen vanuit zowel de commissie Depla als de accountantsorganisaties stimuleren het zelfstandig verantwoording afleggen over rechtmatig handelen en getrouw verantwoorden in de jaarrekening. En benadrukken daarmee het belang van een verbijzonderde interne controlefunctie.

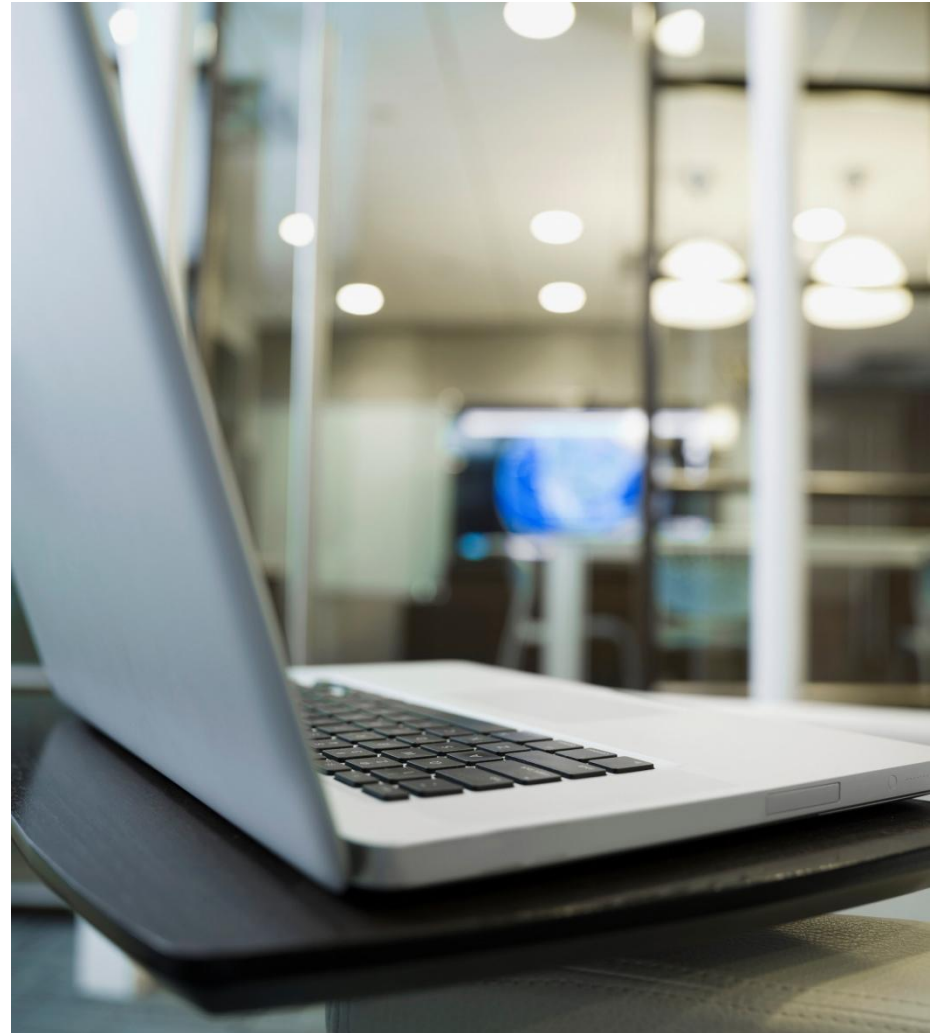
De VNG en de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) onderkennen het belang van een goede afstemming met betrekking tot de controle van de jaarrekening. In dit kader zullen VNG en NBA gezamenlijk een brochure opstellen met een uitwerking van de voorwaarden en praktijkvoorbeelden voor zowel de accountant, als gemeenten, met specifieke aandacht voor minder grote gemeenten. Wij zijn als EY accountants betrokken bij de ontwikkeling van deze brochure.

Met de VNG en het NBA onderkennen wij tevens het belang van een goede communicatie en een tijdige afstemming. Dit is ook van belang voor uw Hoogheemraadschap. In dit kader zullen wij op korte termijn – mede op basis van de dan beschikbare brochure – met de organisatie en het college van dijkgraaf en hoogheemraden de kwaliteit en inrichting van de verbijzonderde interne controlefunctie, de eventuele verbetermogelijkheden en de mate waarin wij op basis van de verscherpte richtlijnen gebruik kunnen maken van de (uitkomsten van de) verrichte werkzaamheden door de verbijzonderde interne controlefunctie nader evalueren en bespreken.

Automatisering

Om de betrouwbaarheid van de gegevensverwerking te borgen vindt jaarlijks een toetsing plaats op en rondom deze IT-systemen door EY. Daarbij vindt een toetsing plaats op applicaties die van materieel belang zijn voor de jaarrekeningcontrole. Onze controle was niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van (delen van) de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van het management ontvangen.

De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

Rechtmatigheidsbeheer

Rechtmatigheidsbeheer

Onze bevindingen in het kader van rechtmatigheid

Wij hebben bij de controle over 2014 de rechtmatigheid getoetst conform de bepalingen van het Bado en het controleprotocol 2014 van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard. Bij onze controle hebben wij aandacht gegeven aan de volgende onderwerpen:

- ▶ het rechtmatigheidsbeheer;
- ▶ de naleving van het voorwaardencriterium;
- ▶ de begrotingsrechtmatigheid;
- ▶ de kredieten;
- ▶ mutaties in de reserves;
- ▶ het misbruik-en-oneigenlijk-gebruikcriterium;
- ▶ de niet-financiële beheershandelingen.

Voorwaardencriterium

Als onderdeel van de toetsing van de naleving van het voorwaardencriterium hebben wij de naleving van de EU-aanbestedingsrichtlijnen getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar paragraaf

Begrotingscriterium

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen wij of het budgetrecht van de verenigde vergadering is gerespecteerd. Wij beoordelen bij onze controle de overschrijdingen ten opzichte van de begrote lasten per programma. Dit betreffen enkel de nettolasten omdat hierop een beoordeling en rapportering van de accountant wordt gevraagd vanuit de Kadernota Rechtmatigheid.

De verenigde vergadering autoriseert de begroting (en begrotingswijzigingen) en geeft daarmee toestemming voor de uitvoering van het beleid en de daarvoor benodigde middelen. Het is de verantwoordelijkheid van het college van dijkgraaf en hoogheemraden om begrotingsafwijkingen tijdig te signaleren en te rapporteren aan de

verenigde vergadering. Door een goede inrichting van de planning & controlcyclus zorgt het college er voor dat de begroting en budgetten worden bewaakt en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de verenigde vergadering, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Indien desondanks budgetten worden overschreden en niet meer gedurende het jaar kunnen worden voorgelegd aan de verenigde vergadering, is strikt genomen sprake van een onrechtmatigheid. Deze overschrijdingen hoeven echter niet in alle gevallen te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Voor een juiste oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door de verenigde vergadering geformuleerde beleid, deze wordt gecompenseerd door hogere opbrengsten of kostenoverschrijdingen bij opneemderelingen. Deze overschrijdingen dienen te worden weergegeven in de jaarrekening en kunnen door het vaststellen van de jaarrekening alsnog door de verenigde vergadering worden geautoriseerd.

Rechtmatigheidsbeheer

Wij zijn nagegaan of de financiële beheershandelingen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door de verenigde vergadering geautoriseerde begroting. Wij constateren de volgende overschrijdingen op lastenniveau ten opzichte van de gewijzigde begroting:

Programma	Lastenoverschrijding programma (x € 1.000)	Onrechtmatig, telt niet mee	Onrechtmatig, telt wel mee
Programma 4 Wegenbeheer	312	312	
Totaal	312	312	

In de toelichting op de staat van baten en lasten is door het college een analyse van de overschrijdingen opgenomen. De overschrijdingen zijn toereikend toegelicht en passen binnen bestaande beleid of worden gecompenseerd door hogere baten binnen het programma. Het college stelt uw verenigde vergadering voor genoemde overschrijdingen te autoriseren in het kader van de vaststelling van de jaarrekening 2014. Vooruitlopend hierop zijn wij hiervan reeds uitgegaan bij het vormen van ons oordeel over de (begrotings)rechtmatigheid.

Kredieten

Wij zijn nagegaan of de investeringen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door de verenigde vergadering geautoriseerde kredieten. Voor een beperkt aantal investeringskredieten zijn wel overschrijdingen ontstaan, deze vallen echter binnen de 10% van het investeringskredieten en worden in lijn met de financiële verordening door middel van vaststelling van de jaarrekening 2014 door de verenigde vergadering goedgekeurd. Dit is toereikend toegelicht in de jaarrekening. Vooruitlopend hierop zijn wij hiervan reeds uitgegaan bij het vormen van ons oordeel over de (begrotings)rechtmatigheid.

Mutaties reserves

De enige mutaties in de bestemmingsreserves hebben betrekking op de resultaatbestemming 2013. Derhalve is geen sprake van begrotingsoverschrijdingen.

Rechtmatigheidsbeheer

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Uw Hoogheemraadschap heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk gebruik neergelegd in interne controleplannen. De uitkomst van deze toets heeft niet geleid tot bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

Niet-financiële beheershandelingen vallen buiten de scope van rechtmatigheidscontrole

Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard vallen buiten de scope van de rechtmatigheidscontrole door de accountant. De accountant toetst deze handelingen en beslissingen niet inhoudelijk door gegevensgericht onderzoek. Volstaan wordt in dit kader met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen. Binnen dit systeem moeten voorwaarden zijn geschapen om risico's goed te kunnen beoordelen en in de tijd te kunnen volgen.

Wij hebben ons een beeld gevormd over de wijze van totstandkoming van de inventarisatie van de risico's en de getrouwe weergave van de hieruit mogelijk voortvloeiende financiële gevolgen in de paragraaf *Weerstandsvormogen* van het jaarverslag.

Wensen en aandachtspunten

Wensen en aandachtspunten

Specifieke aandachtsgebieden

Aandachtspunten van de verenigde vergadering

Wij vinden het van groot belang onze controle af te stemmen op de specifieke situatie van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard en de wensen van onze opdrachtgever. Op die wijze kunnen wij nog gericht toegevoegde waarde leveren. Op 4 september 2014 heeft EY in de rekeningcommissie de opdrachtbrief 2014 nader toegelicht. Tijdens dit overleg is ook ingegaan op eventuele specifieke aandachtspunten vanuit de commissie. Hieruit is gebleken dat geen sprake is van aanvullende aandachtspunten anders dan degene die wij in onze controleaanpak hebben opgenomen. Deze zijn verwerkt de overige delen van dit rapport.

Bijlagen

Onafhankelijkheid en controleproces

Bijlage 1

Onafhankelijkheid

De onafhankelijkheid van de accountant behoort tot het fundament van zijn beroep. In de maatschappelijke discussie over kwaliteitsverbetering van de controle speelt de onafhankelijkheid van accountants een belangrijke rol. Vanaf 1 januari 2014 is op alle assurance opdrachten onder Nederlands recht de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van toepassing. Een aantal belangrijke punten uit de ViO die we hieronder hebben opgenomen, betreffen:

- ▶ langdurige betrokkenheid
- ▶ samenloop van dienstverlening
- ▶ geschenken en giften

Een strikte scheiding tussen controle- en adviesdiensten was al van kracht voor OOB's vanaf 1 januari 2013 en kantoorroulatie is verplicht voor financiële jaren van OOB's vanaf 2016. Daarnaast kent de Europese verordening vanaf controlejaar 2016 striktere onafhankelijkheidseisen, maar ook nadere bevestigingen over onafhankelijkheid ter communicatie aan interne toezichthouders.

Impact nieuwe regels op relatie van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard en EY

Langdurige betrokkenheid

Om alle schijn van afhankelijkheid te vermijden, kunnen de externe accountant en (sr) managers in het team maximaal zeven achtereenvolgende jaren in het team actief zijn. Daarna zullen zij intern roteren. Hiervan is voor uw Hoogheemraadschap op korte termijn geen sprake.

Samenloop van dienstverlening

Ten aanzien van OOB's is de combinatie van wettelijke controles en overige dienstverlening volledig verboden, met uitzondering van met name genoemde overige assurediensten. Voor niet-OOB's is bepaald dat samenloop is geoorloofd als de non-assurance dienst niet van materiële invloed is op het assurance-object. Als er wel materiële invloed is geldt in beginsel een verbod, behalve wanneer de non-assuredienst niet:

- ▶ subjectief of niet-routinematig is; of
- ▶ een verwerkingswijze in het assurance-object ten gevolge heeft waarvan het assurance team twijfelt of deze verwerkingswijze passend is; of
- ▶ leidt tot een bedreiging uit hoofde van belangenbehartiging.

Op de volgende pagina is schematisch weergegeven wat de verdeling is van onze kosten naar controle en overige diensten.

Geschenken en giften

Zoals met u is overeengekomen, informeren wij u hierbij over de door ons ontvangen respectievelijk verstrekte geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid boven € 100. In het controlejaar is hiervan geen sprake geweest.

Bevestiging

Wij hebben alle aspecten geanalyseerd die onze onafhankelijkheid gedurende het jaar zouden kunnen bedreigen. Daar waar onafhankelijkheidsregels dit vereisen, hebben wij aanvullende waarborgen ingevoerd. Wij kunnen u bevestigen dat zowel als organisatie en als controleteam onafhankelijk zijn van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard.

Overzicht kosten van de dienstverlening 2014	Kosten 2014 door Ernst & Young Accountants LLP	Kosten 2014 overig netwerk EY	Totaal kosten 2014 EY	Toelichting
Kosten van de controle (1) Uitvoeren wettelijke controle van de jaarrekening 2014.	33.000	0	33.000	Conform getekende opdrachtbevestiging.
Kosten van met de controle samenhangende werkzaamheden (1) Uitvoeren projectcontroles.	5.000	0	5.000	Conform getekende opdrachtbevestiging.
Kosten van fiscale dienstverlening (1)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Kosten van alle overige dienstverlening (2)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale kosten	38.000	0	38.000	

- 1 Hierbij gaat het om vergoedingen en onkosten met betrekking tot de controle over het boekjaar en tussentijdse beoordelingen, ongeacht wanneer deze in rekening zijn gebracht of de diensten zijn verleend. Deze wijze van presentatie kan afwijken van de wijze van presentatie in de toelichting op de jaarrekening.
- 2 Hierbij gaat het om vergoedingen en onkosten met betrekking tot diensten die zijn verleend tussen januari en december van het boekjaar, ongeacht wanneer de vergoedingen en onkosten in rekening zijn gebracht.

Verantwoordelijkheid

Conform de aan ons verleende opdracht hebben wij de jaarrekening 2014 van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard gecontroleerd. Deze jaarrekening is onder verantwoordelijkheid van het college van dijkgraaf en hoogheemraden opgesteld. Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over de jaarrekening.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het Waterschapsbesluit en het door de verenigde vergadering vastgestelde controleprotocol.

Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Status van onze controle

Wij hebben onze werkzaamheden nagenoeg afgerond. Op dit moment dienen wij nog de volgende resterende werkzaamheden te verrichten:

- Beoordeling intern uitgevoerd inkoopanalyse

Controleaanpak en -uitvoering

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het management en de rekeningcommissie over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2014 onderkend. Wij hebben deze aandachtspunten afgestemd met uw rekeningcommissie.

Wij rapporteren u over onze werkzaamheden en bevindingen ten aanzien van onze aandachtspunten in dit accountantsverslag.

De met u afgesproken goedkeurings- en rapporteringstoleranties

Op grond van het Waterschapsbesluit stelt de verenigde vergadering de goedkeuringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren.

Het controleprotocol en de goedkeuringstolerantie zijn op 20 oktober 2009 vastgesteld door het college van D&H en vervolgens ter besluitvorming gebracht van de verenigde vergadering.

Op grond van de jaarrekening 2014 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 848.000 (1% van de lasten en dotaties aan bestemmingsreserves) en voor onzekerheden € 2.544.000 (3% van de lasten en dotaties aan bestemmingsreserves). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden.

Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

Het rapporteringsbedrag, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, is door de verenigde vergadering bepaald op € 100.000.

Goedkeurings-tolerantie	Goed-keurend	Beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	$\leq 1\%$	$> 1 < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3\%$	$> 3 < 10\%$	$\geq 10\%$	-

Samenwerking met EY-experts

Wij hebben voor onze controle geen aanleiding gezien om gebruik te maken van interne experts.

Kwaliteit uitgevoerde wettelijke controles

Onze controles en geregistreerde externe accountants zijn onderworpen aan het toezicht door de AFM. In het kader van haar inspecties evalueert de AFM systemen voor kwaliteitscontrole en beoordeelt zij geselecteerde controle-opdrachten.

Naar aanleiding van de uitkomsten van het AFM-rapport over het boekjaar 2012 doet EY zowel op mondiaal, regionaal als lokaal niveau investeringen om te 'streven naar de hoogste kwaliteit'.

Overzicht controleverschillen

Bijlage 2

Controleverschillen

Tijdens onze controle inventariseren wij verschillen tussen enerzijds bedragen, classificaties, presentatie en toelichting van jaarrekeningposten die het Hoogheemraadschap heeft opgenomen of gerapporteerd en anderzijds bedragen, classificaties, presentatie of toelichting zoals die naar onze mening in overeenstemming met het *Besluit begrotingen verantwoording Waterschappen* dienen te worden opgenomen of gerapporteerd. Onderstaand is een overzicht van de materiële verschillen opgenomen, die zijn geconstateerd tijdens onze controle

en welke zijn aangepast door het college. Wij hebben geëvalueerd in hoeverre onderstaande verschillen voortkomen uit een tekortkoming in de interne beheersing. Tevens is een overzicht opgenomen van de onjuistheden die wij tot aan de datum van dit verslag hebben gesignaleerd en niet door het Hoogheemraadschap zijn gecorrigeerd. Daarnaast zijn eventuele rechtmatigheidsfouten in dit overzicht opgenomen.

Naar aanleiding van onze controle resterend geen ongecorrigeerde controleverschillen. Dit is bevestigd door het college.

Gecorrigeerde verschillen			
Post/omschrijving verschil	Bedrag €/verwijzing naar regelgeving (minbedrag is een last)	Effect van deze constatering op de interne beheersing	Referentie in dit verslag
Overlopende passiva te laag verantwoord	(€ 54.000)	Geen effect.	Zie hoofdstuk <i>Uitkomsten jaarrekeningcontrole</i>
Te hoog verantwoord saldo afrekening project Dijkversterking Bas	(€ 1.202.000)	Geen effect. Lagere vordering; hoger saldo onderhanden werken.	Zie hoofdstuk <i>Uitkomsten jaarrekeningcontrole</i>
Voorziening Aquon dient vrij te vallen	€ 2.500.000	Geen effect.	Zie hoofdstuk <i>Uitkomsten jaarrekeningcontrole</i>
Saldi grensoverschrijdend afvalwater onjuist verantwoord	€ 590.000	Geen effect.	Zie hoofdstuk <i>Uitkomsten jaarrekeningcontrole</i>